

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 10. decembar 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 10. decembra 2010.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU SIMATOVIĆEVE ODBRANE ZA PRIVREMENO
PUŠTANJE NA SLOBODU TOKOM ZIMSKOG SUDSKOG RASPUSTA**

Tužilaštvo:
g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića
g. Wayne Jordash
g. Geert-Jan Alexander Knoops

Vlada Republike Srbije
posredstvom Ambasade Republike Srbije
u Kraljevini Holandiji

Branioci Franka Simatovića
g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

Vlada Kraljevine Holandije

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Dana 26. novembra 2010. godine Simatovićeva odbrana podnela je zahtev u kojem je tražila da privremeno puštanje na slobodu Franka Simatovića (dalje u tekstu: optuženi) od 16. decembra 2010. godine do kraja zimskog sudskog raspusta (dalje u tekstu: Zahtev).¹ Dana 30. novembra 2010. godine tužilaštvo je neformalnim putem obavestilo Veće da će podneti odgovor na Zahtev do 3. decembra 2010. godine.² Dana 1. decembra 2010. godine Simatovićeva odbrana podnela je *addendum* Zahtevu, koji je sadržao garancije Republike Srbije (dalje u tekstu: Srbija).³ Istog dana tužilaštvo je podnelo prigovor na Zahtev (dalje u tekstu: Odgovor).⁴ Dana 6. decembra 2010. godine zemlja domaćin Međunarodnog suda podnela je dopis u skladu s pravilom 65(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), u kojem je izjavila da se ne protivi Zahtevu.⁵ Dana 7. decembar 2010. godine Simatovićeva odbrana je zatražila odobrenje da replicira na Odgovor, što je Veće odobrilo, i odredilo 8. decembar 2010. godine kao rok za podnošenje te replike.⁶ Dana 8. decembra 2010. godine Simatovićeva odbrana je podnela repliku na Odgovor (dalje u tekstu: Replika).⁷

II. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

2. Simatovićeva odbrana tvrdi da optuženi ne predstavlja opasnost ni po jednu žrtvu ili svedoka i da nema dokaza o tome da su optuženi ili bilo koje lice povezano s njim na bilo

¹ Zahtev odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom zimskog sudskog raspusta, 26. novembar 2010. godine.

² O roku za podnošenje odgovora tužilaštva na zahtev prvi put se raspravljalo 25. novembra 2010. godine. Simatovićeva odbrana je najavila da će podneti zahtev za privremeno puštanje optuženog na slobodu i tražila je od veća da od tužilaštva unapred zatraži da iznese mišljenje o skraćenom roku za podnošenje odgovora. Na sugestiju Veća, tužilaštvo je odgovorilo da će istražiti da li je moguće da odgovor na zahtev podnese do 3. decembra 2010. godine. V. T. 9542-9543.

³ *Addendum* Zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom zimskog sudskog raspusta, 1. decembar 2010. godine (dalje u tekstu: *Addendum*). Dana 3. decembra 2010. godine Simatovićeva odbrana promenila je status *Addenduma* iz javnog u poverljivi; v. Obaveštenje o promeni statusa, 3. decembar 2010. godine.

⁴ Odgovor tužilaštva na hitni zahtev Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu, 3. decembar 2010. godine.

⁵ Dopis Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Holandije u vezi s privremenim puštanjem na slobodu g. Franka Simatovića, 6. decembar 2010. godine.

⁶ T. 9886.

⁷ Replika odbrane na Odgovor tužilaštva na hitni zahtev Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu, 8. decembar 2010. godine.

koji način uticali na žrtve ili svedoke u ovom predmetu.⁸ S tim u vezi, Simatovićeve odbrana, uopšteno govoreći, ističe da se optuženi tokom prethodnog privremenog boravka na slobodi u potpunosti pridržavao svih predviđenih uslova.⁹ Simatovićeve odbrana tvrdi da nema rizika da će optuženi pobeći i ističe činjenicu da se on dobrovoljno predao Međunarodnom sudu.¹⁰ Ona se poziva na garancije Srbije i tvrdi da se one moraju smatrati pouzdanim i uverljivim.¹¹ Simatovićeve odbrana iznosi i argument da će prisustvo optuženog u Beogradu tokom zimskog sudskog raspusta biti od koristi za tekuće pripreme za suđenje koje vrše sadašnji branioci, imenovani tokom pretresne faze postupka.¹² Naposljetku, Simatovićeve odbrana tvrdi da postupak još nije došao u fazu u kojoj je potrebno dokazati dodatne humanitarne razloge koji opravdavaju privremeno puštanje na slobodu.¹³

3. Tužilaštvo tvrdi da je, budući da je skoro okončalo izvođenje svojih dokaza, potrebno pokazati da postoje ubedljivi humanitarni razlozi za odobravanje privremenog puštanja na slobodu i da Simatovićeve odbrana nije iznela takve razloge.¹⁴ Tužilaštvo dalje tvrdi da, ukoliko Veće ne traži da se pokažu ubedljivi humanitarni razlozi, poodmakla faza postupka treba biti uzeta u obzir kao faktor protiv odobravanja Zahteva jer postoji povećani rizik od bekstva.¹⁵ Prema tvrdnji tužilaštva, pri oceni rizika od bekstva Veće treba da uzme u obzir i uticajni položaj optuženog tokom perioda na koji se odnosi Optužnica, kao i težinu optužbi kojima se tereti.¹⁶ Tužilaštvo ne zauzima nikakav stav o tome da li optuženi predstavlja opasnost po bilo koju žrtvu ili neko drugo lice.¹⁷ Međutim, ono traži da Veće uzme u obzir dokaze izvedene protiv optuženog i, usled toga, povećanu motivaciju da se izvrši pritisak na preostale svedoke, broj svedoka kojima su odobrene zaštitne mere tokom postupka, nesklonost svedoka da dođu da svedoče, i navode o uticanju na svedoke u ovom predmetu.¹⁸ Tužilaštvo dalje tvrdi da se optuženi

⁸ Zahtev, par. 10; Replika, par. (v).

⁹ Zahtev, par. 6, 10.

¹⁰ Zahtev, par. 7, 10; Replika, par. (ii)-(iv).

¹¹ Zahtev, par. 8-9; Replika, par. (iii).

¹² Zahtev, par. 11-13; Replika, par. (vi).

¹³ Replika, par. (i).

¹⁴ Odgovor, par. 7-10.

¹⁵ Odgovor, par. 11-12.

¹⁶ Odgovor, par. 13.

¹⁷ Odgovor, par. 17.

¹⁸ *Ibid.*

zapravo nije dobrovoljno predao i da Veće stoga ne bi trebalo da prida nikakvu težinu tom faktoru.¹⁹ Naposljetku, tužilaštvo tvrdi da, u svjetlu svega gorenavedenog, Veće treba da prida ograničenu težinu koristi koji bi prisustvo optuženog u Beogradu predstavljalo za pripremu njegove odbrane.²⁰

III. MERODAVNO PRAVO

4. Veće podseća na merodavno pravo koje reguliše privremeno puštanje na slobodu i postupak privremenog puštanja na slobodu koje je izložilo u svojim ranijim odlukama.²¹ Uz to, kako je konstatovalo Žalbno veće, kada se zahtev za privremeno puštanje na slobodu razmatra u fazi postupka nakon donošenja odluke na osnovu pravila 98*bis*, čak i kada se veće uverilo da postoje dovoljne garancije koje otklanjaju rizik od bekstva optuženog, ono ne bi trebalo da primeni svoje diskreciono ovlašćenje i odobri privremeno puštanje na slobodu osim ako nisu prisutni uverljivi humanitarni razlozi koji odnose prevagu u korist privremenog puštanja na slobodu.²²

IV. DISKUSIJA

5. Što se tiče pitanja da li će se optuženi, u slučaju privremenog puštanja na slobodu, vratiti radi suđenja, Veće podseća na diskusiju iz svoje odluke od 23. marta 2010.

¹⁹ Odgovor, par. 14-15.

²⁰ Odgovor, par. 18.

²¹ V. Odluka po hitnom zahtevu Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu, 31. mart 2010. godine (poverljivo), par. 19-21; Odluka po Zahtevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom zimskog sudskog raspusta, 15. decembar 2009. godine, par. 11-12; Odluka po Zahtevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu, 15. oktobar 2009. godine, par. 10-12.

²² *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.4, IT-05-88-AR65.5, IT-05-88-AR65.6, Odluka po konsolidovanoj žalbi na odluku po Borovčaninovoj molbi za posjetu pod nadzorom i na odluke po Gverinom i Miletićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu tokom pauze u sudskom postupku, 15. maj 2008. godine, par. 23-24; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.9, Odluka po "Žalbi tužioca na odluku po drugom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Stojića od 8. aprila 2008.", 29. april 2008, par. 13-15; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.8, Odluka po "Žalbi tužioca na odluku po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića od 7. aprila 2008.", 25. april 2008. godine, par. 14; *Tužilac protiv Prlića*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, Odluka po "Žalbi tužioca na odluku po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008.", 21. april 2008. godine, par. 15, 17; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.5, Odluka po objedinjenoj žalbi Tužilaštva na odluke o privremenom puštanju na slobodu optuženih Prlića, Stojića, Praljka, Petkovića i Čorića, 11. mart 2008. godine, par. 21.

godine.²³ Veće nije primilo informacije koje ukazuju na promenu okolnosti u tom pogledu. Konkretno, Veće je uzelo u obzir to što izvođenje dokaza i dalje traje i što je izvođenje dokaza tužilaštva pri kraju. Međutim, Veće konstatuje da to nije razlog za osnovanu bojazan da će optuženi pokušati da pobjegne. Pored toga, Veće je uzelo u obzir i pridalo primerenu težinu obnovljenim garancijama Srbije.²⁴ Iz tih razloga, Veće je uvereno da će se optuženi, ukoliko bude privremeno pušten na slobodu, vratiti radi suđenja.

6. Što se tiče pitanja da li će optuženi, ukoliko bude pušten na slobodu, predstavljati opasnost po bilo koju žrtvu, svedoka ili neko drugo lice, Veće podseća na svoju analizu iz Odluke od 22. jula 2010. godine.²⁵ Pošto Veće nije dobilo informacije koje ukazuju na to da je od tada došlo do promena okolnosti, ono je i dalje uvereno da optuženi, ako bude pušten na slobodu, neće predstavljati opasnost ni po jednu žrtvu, svedoka ili neko drugo lice.

7. Tužilaštvo tvrdi da je postupak dovoljno odmakao da nalaže da se dodatno pokaže postojanje ubedljivih humanitarnih razloga. Kao što je izloženo gore u tekstu, pokazivanje takvih razloga zaista je neophodno kad predmet dođe u fazu posle donošenja odluke na osnovu pravila 98bis. Na osnovu argumenta *a contrario*, Veće konstatuje da u ranijoj fazi postupka – kao što je ovde slučaj – *nije* potrebno pokazati da postoje ubedljivi humanitarni razlozi.

8. Prilikom razmatranja da li treba odobriti privremeno puštanje na slobodu Veće je, osim toga, pridalo dužnu pažnju koristi od toga što će optuženi biti u Beogradu tokom zimskog sudskog raspusta, kako bi pomogao timu odbrane u tekućim pripremama za odbranu.

9. Na osnovu svega gorenavedenog, Veće se uverilo da je primereno odobriti privremeno puštanje na slobodu u skladu s dole izloženim uslovima. Veće napominje da

²³ Odluka po zahtevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom odgode suđenja, 23. mart 2010. godine, par. 25-27. Javna redigovana verzija te odluke zavedena je 12. maja 2010. godine. V. takođe Odluka po zahtevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom letnje pauze u radu suda, 22. jul 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka od 22. jula 2010).

²⁴ *Addendum*, Dodatak.

²⁵ Odluka od 22. jula 2010. godine, par. 6-7.

optuženi traži da bude privremeno pušten na slobodu od 16. decembra 2010. godine. Međutim, s obzirom na to da je za taj dan predviđen pretres u ovom predmetu, Veće odobrava privremeno puštanje na slobodu počev od sutradan, 17. decembra 2010. godine.

V. DISPOZITIV

Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 54 i 65 Pravilnika, Veće

- (1) delimično **ODOBRAVA** Zahtev; i
- (2) **NALAŽE** sledeće:
 - a) dana 17. decembra 2010. godine (ili, u slučaju nepredviđenih događaja, prvog sledećeg dana kad je to izvodljivo) holandske vlasti će prebaciti optuženog Franka Simatovića na aerodrom Schiphol u Holandiji;
 - b) na aerodromu Schiphol optuženi će biti privremeno predat pod nadzor zvaničnika Vlade Srbije, koji će u tu svrhu biti imenovani pre puštanja na slobodu u skladu sa operativnim paragrafom (3)(a) ove odluke i koji će pratiti optuženog preostalo vreme putovanja do njegovog boravišta u Srbiji;
 - c) optuženog će na povratku pratiti isti imenovani zvaničnici Vlade Srbije, koji će ga predati pod nadzor holandskih vlasti na aerodromu Schiphol u četvrtak, 6. januara 2011. godine ili pre tog datuma, a holandske vlasti će ga zatim prebaciti nazad u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) u Hagu;
 - d) za vreme trajanja privremenog boravka na slobodi, optuženi će se pridržavati sledećih uslova, a nadležni organi Vlade Srbije, uključujući lokalnu policiju, staraće se o poštovanju tih uslova:
 - (i) neće napuštati teritoriju grada Beograda;
 - (ii) predaće svoj pasoš i druge važeće putne isprave Ministarstvu pravde;

- (iii) pre nego što napusti PJUN u Hagu, dostaviće Ministarstvu pravde u Beogradu i sekretaru Međunarodnog suda adresu na kojoj će boraviti u Beogradu;
 - (iv) javljaće se svakog dana, pre 13:00 časova, policiji u Beogradu u lokalnoj policijskoj stanici koju odredi Ministarstvo pravde;
 - (v) daće saglasnost da Ministarstvo pravde kod lokalne policije u vezi s njegovim prisustvom vrši provere, kao i povremene nenajavljene posete optuženom od strane predstavnika Ministarstva pravde ili lica koje imenuje sekretar Međunarodnog suda;
 - (vi) neće ni na koji način kontaktirati ni s jednom žrtvom ni potencijalnim svedokom, niti uticati na njih, odnosno, neće se ni na koji drugi način mešati u postupak ili sprovođenje pravde;
 - (vii) neće tražiti direktan pristup dokumentaciji ni arhivama, niti uništavati dokaze;
 - (viii) neće o svom predmetu razgovarati ni s kim, uključujući sredstva javnog informisanja, izuzev sa svojim braniocem;
 - (ix) nastaviće saradnju sa Međunarodnim sudom;
 - (x) strogo će se pridržavati svih uslova koje postave vlasti Srbije neophodnih da bi te vlasti mogle da ispune svoje obaveze na osnovu ovog naloga i svojih garancija;
 - (xi) vratiće se na Međunarodni sud u četvrtak, 6. januara 2011. godine, ili pre tog datuma; i
 - (xii) strogo će se pridržavati svakog daljeg naloga Veća kojim se izmene uslovi privremenog puštanja na slobodu ili kojim se ono ukine;
- (3) **TRAŽI** od Vlade Srbije da preuzme odgovornosti, kako sledi:
- a) da imenuje jednog zvaničnika Vlade Srbije pod čiji će nadzor optuženi biti privremeno predat i koji će pratiti optuženog od aerodroma Schiphol do njegovog

- boravišta u Srbiji i da, čim to bude izvodljivo, obavesti Pretresno veće i sekretara Međunarodnog suda o imenu tog zvaničnika;
- b) da odredi policijsku stanicu u Beogradu kojoj će se optuženi javljati svakog dana tokom privremenog boravka na slobodi i da, čim to bude izvodljivo, obavesti Veće i sekretara Suda o nazivu i lokaciji te policijske stanice;
 - c) da obezbedi poštovanje uslova koji su optuženom određeni ovim nalogom;
 - d) za ličnu bezbednost i sigurnost optuženog dok traje njegov privremeni boravak na slobodi;
 - e) za sve troškove vezane za prebacivanje optuženog sa aerodroma Schiphol u Beograd i nazad;
 - f) za sve troškove u vezi sa smeštajem i bezbednošću optuženog dok traje njegov privremeni boravak na slobodi;
 - g) da optuženom ne izda novi pasoš ili druga dokumenta koja bi mu omogućila da putuje;
 - h) da svake nedelje podnosi pismeni izveštaj Veću u vezi s pridržavanjem odredbi ovog Naloga od strane optuženog;
 - i) da bez odlaganja uhapsi i pritvori optuženog ako on prekrši bilo koji od uslova ovog naloga; i
 - j) da odmah izvesti Sekretarijat Međunarodnog suda o svakom eventualnom kršenju gorenavedenih uslova;
- (4) **UPUĆUJE** sekretara Međunarodnog suda:
- a) da se konsultuje sa Ministarstvom pravde Holandije o praktičnim aranžmanima za puštanje optuženog na slobodu
 - b) da zadrži optuženog u PJUN u Hagu dok Pretresno veće i sekretar ne budu obavešteni o imenu zvaničnika Vlade Republike Srbije pod čiji će nadzor optuženi biti privremeno predat; i

- (5) **ZAHTEVA** od vlasti svih država kroz koje će optuženi putovati:
- a) da optuženog drže pod nadzorom sve vreme koje on provede u tranzitu na aerodromu;
 - b) da optuženog, ako pokuša da pobjegne, uhapsi i pritvori do povratka u PJUN u Hagu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra engleska verzija.

/potpis na originalu/

sudija Alphons Orié,
predsedavajući

Dana 10. decembra 2010. godine
U Hagu,
Holandija